

Předmluva	9
I. Měření	
Úvod	12
1 Základy měření, názvosloví a rozdělení měřicích přístrojů	13
1.1 Fyzikální základy měření	13
1.2 Volba jednotek	13
1.3 Chyby měření	16
1.3.1 Druhy a základní vlastnosti chyb	16
1.3.2 Náhodné chyby veličin měřených přímo	18
1.3.3 Náhodné chyby vypočítaných hodnot	20
1.4 Účel měření	22
1.5 Měřicí přístroje	23
1.5.1 Podstata měřicích přístrojů	23
1.5.2 Rozdělení měřicích přístrojů	24
1.6 Základní vlastnosti měřicích přístrojů	26
1.6.1 Statické vlastnosti přístrojů	26
1.6.2 Dynamické vlastnosti přístrojů	30
2 Měření tlaku	33
2.1 Základní pojmy	33
2.2 Jednotky tlaku	34
2.3 Přístroje na měření tlaku	35
2.3.1 Kapalinové (hydrostatické) tlakoměry	36
2.3.2 Tlakoměry se silovým účinkem	40
2.3.3 Deformační tlakoměry	45
2.3.4 Tlakoměry elektrické a speciální	49
2.3.5 Připojování tlakoměrů a způsob odběru tlaku	50
3 Měření teploty	53
3.1 Základní pojmy a jednotky	53
3.2 Přístroje na měření teploty	55
3.2.1 Dotykové teploměry	56
3.2.2 Bezdotykové teploměry	75
4 Měření hladiny	78
4.1 Průhledové vodoznaky (vodoznakové trubice)	79
4.2 Plovákové stavoznaky	79
4.3 Hydrostatické stavoznaky	80
4.4 Pneumatické stavoznaky	83
4.5 Elektrické stavoznaky	84
4.6 Izotopové stavoznaky	84

5	Měření průtoku a množství tekutin	85
5.1	Základní pojmy a jednotky	85
5.2	Objemová měřidla	89
5.2.1	Objemová měřidla s přerušovanou činností	89
5.2.2	Objemová měřidla s nepřerušovanou činností	91
5.3	Rychlostní měřidla	95
5.3.1	Rychlostní sondy	96
5.3.2	Žhavené anemometry	102
5.3.3	Lopátkové anemometry a vodní křídla	104
5.4	Průřezová měřidla	109
5.4.1	Základní výpočtové vztahy	110
5.5	Plovákové průtokoměry	120
5.6	Elektrické průtokoměry	122
5.7	Speciální průtokoměry	122
5.7.1	Vířivé průtokoměry	123
5.7.2	Vířivé průtokoměry	124
5.7.3	Fluidikové průtokoměry	125
6	Měření spotřeby tepla	127
6.1	Základní pojmy, jejich definice a jednotky	127
6.2	Problémy měření bytové spotřeby tepla	129
6.3	Měřiče kalorimetrické	131
6.3.1	Měřiče mechanické	131
6.3.2	Měřiče elektrické	132
6.3.3	Měřiče s konstrukcí založenou na měření kondenzátu	147
6.3.4	Praktické provozní zkušenosti s měřiči tepla	147
6.4	Zjednodušené kalorimetrické metody měření tepla a metody ostatní	149
6.5	Právní podmínky dodávky tepla a jejího měření	150
6.6	Měřiče rozdělení tepla (proporcionální měřidla)	163
6.6.1	Měřiče termočláňkové	154
6.6.2	Měřiče odpařovací	156
6.6.3	Měřiče rozdělení Topart	161
6.6.4	Měřiče na principu únavy	161
6.6.5	Měřiče na principu tepelné degradace barevných center	161
6.6.6	Měřiče tepla Calom	162
6.7	Úloha tarifních opatření při použití proporcionálních měřičů	163
7	Měření vlastností tepelných izolací	167
7.1	Charakteristické vlastnosti tepelných izolací	167
7.2	Měření tepelné vodivosti izolace	168
7.2.1	Laboratorní měření za ustáleného stavu	168
7.2.2	Laboratorní měření za neustáleného stavu	172
7.2.3	Provozní měření tepelné vodivosti	174
7.3	Měření jiných vlastností tepelných izolací	179
8	Analýza plynů	180
8.1	Chemické analyzátoary	182
8.2	Elektrické analyzátoary	184
8.3	Magnetické analyzátoary	186
8.4	Infračervené analyzátoary	187
8.5	Polarografické analyzátoary	189
8.6	Chromatografické analyzátoary	189
9	Měření vlastností vody a vodní páry	191
9.1	Odběr vzorku kondenzátu, napájecí a kotelní vody	191

9.2	Odběr vzorku vlhké a přehřáté páry	191
9.3	Rozbor a kontrola vlastností vody	193
9.3.1	Tvrdost vody	194
9.3.2	Celkové množství solí rozpuštěných ve vodě	196
9.3.3	Obsah plynů ve vodě	199
9.3.4	Měření koncentrace vodíkových iontů (hodnoty pH)	200
9.4	Kontrola vlastností technické páry	207
9.4.1	Kontrola čistoty páry	207
9.4.2	Měření vlhkosti páry.	214

II. Regulace a automatizace

10	Úvod	220
11	Názvosloví z oboru automatizace a regulační techniky	221
11.1	Základní pojmy	221
11.2	Veličiny samočinné regulace	222
11.3	Druhy regulace	223
11.4	Regulační obvod a jeho členy	224
11.5	Druhy signálů	225
11.6	Přenosy a charakteristiky lineárních regulačních obvodů a jejich členů s konstantními parametry	226
11.7	Regulovaná veličina	228
11.8	Odchyłka regulované veličiny	229
11.9	Regulovaná soustava	230
11.10	Regulátor	230
11.11	Části regulátoru	232
11.12	Regulační orgán	233
11.13	Zpětná vazba	234
11.14	Regulační pochod a jeho stabilita	235
12	Základy teorie regulace	236
12.1	Regulované soustavy	238
12.2	Regulátory — ústřední regulační členy	239
12.3	Druhy regulace	242
12.4	Volba a optimální seřízení regulátorů	244
12.4.1	Volba regulátoru	244
12.4.2	Optimální seřízení regulátoru	245
13	Automatizační prostředky	247
13.1	Čidla a vysílače	248
13.1.1	Pneumatické vysílače	248
13.1.2	Elektrické vysílače	250
13.2	Řídicí členy a obvody	252
13.2.1	Pneumatické řídicí členy	252
13.2.2	Elektrické řídicí členy	253
13.3	Ústřední členy	253
13.3.1	Spojité pneumatické regulátory	254
13.3.2	Spojité elektrické regulátory	255
13.3.3	Nespojitě elektrické regulátory	257
13.3.4	Spojité hydraulické regulátory	259
13.4	Převodníky	260
13.4.1	Elektropneumatický převodník	260
13.4.2	Pneumatickoelektrický převodník	261
13.4.3	Nelineární pneumatický převodník	261
13.5	Akční členy	261

13.5.1	Pneumatické pohony	262
13.5.2	Elektrické pohony	264
13.5.3	Hydraulické pohony	266
14	Stroje na zpracování informací	267
14.1	Číslicové počítače	267
14.2	Analogové počítače	270
14.2.1	Diferenciální analyzátoři	270
14.2.2	Počítače pro řízení technologických procesů	271
14.2.3	Analogové modely tepelných sítí	271
14.3	Hybridní počítače	273
14.4	Srovnání číslicových a analogových počítačů	273
14.5	Použití samočinných počítačů	274
15	Regulace a automatizace v praxi vytápění	275
15.1	Regulace ústředních otopných soustav s domovními kotelny	276
15.1.1	Soustavy s domovními kotelny na tuhá paliva	276
15.1.2	Soustavy s domovními kotelny na kapalná paliva	284
15.1.3	Soustavy s kotelny na plynná paliva	287
15.2	Regulace soustav centralizovaného zásobování teplem	291
15.3	Regulace soustav ohřevu užitkové vody	323
15.4	Autonomní provoz předávacích stanic	326
15.4.1	Vybavení předávacích stanic zajišťující jejich autonomní provoz	328
15.4.2	Hodnocení provozních zkušeností s automatickým záskokem čerpadel	330
15.4.3	Hodnocení provozních zkušeností s automatickým doplňováním sekundárních otopných soustav vodou z primární sítě	333
15.4.4	Hodnocení dostupnosti vybavení předávacích stanic automatizační technikou	338
15.5	Využití systému hromadného dálkového ovládní pro teplotenské účely	340
15.5.1	Koncepce HDO v Košicích	342
15.5.2	Využití HDO pro teplotenské účely v Košicích	342
15.6	Teplotenský dispečink	348
15.6.1	Vymezení pojmu dispečerského řízení tepelných sítí a hodnocení dosavadního stavu	348
15.6.2	Základy koncepce dispečerského řízení teplotenské soustavy v Košicích	356
15.6.3	Základy koncepce dispečerského řízení teplotenské soustavy v Českých Budějovicích	361
15.6.4	Dispečink a spojovací cesty	362
16	Prvky regulačních systémů v praxi ústředního vytápění a SCZT	380
16.1	Čidla	380
16.2	Regulátory	383
16.2.1	Regulátory teploty	383
16.2.2	Regulátory tlaku	424
16.2.3	Regulátory tlakové diference a průtočného množství	433
16.3	Akční orgány	439
16.3.1	Regulační ventily	439
16.3.2	Regulační klapky	457
16.3.3	Regulovatelné směšovací ejektory	459
16.3.4	Regulátory odtoku kondenzátu (omezovače)	463
16.3.5	Čerpadla s regulovatelnými otáčkami	465
16.4	Optimalizační členy	471
16.5	Dozorní u budov se zvláštním zaměřením	477
Literatura	. . . . .	486